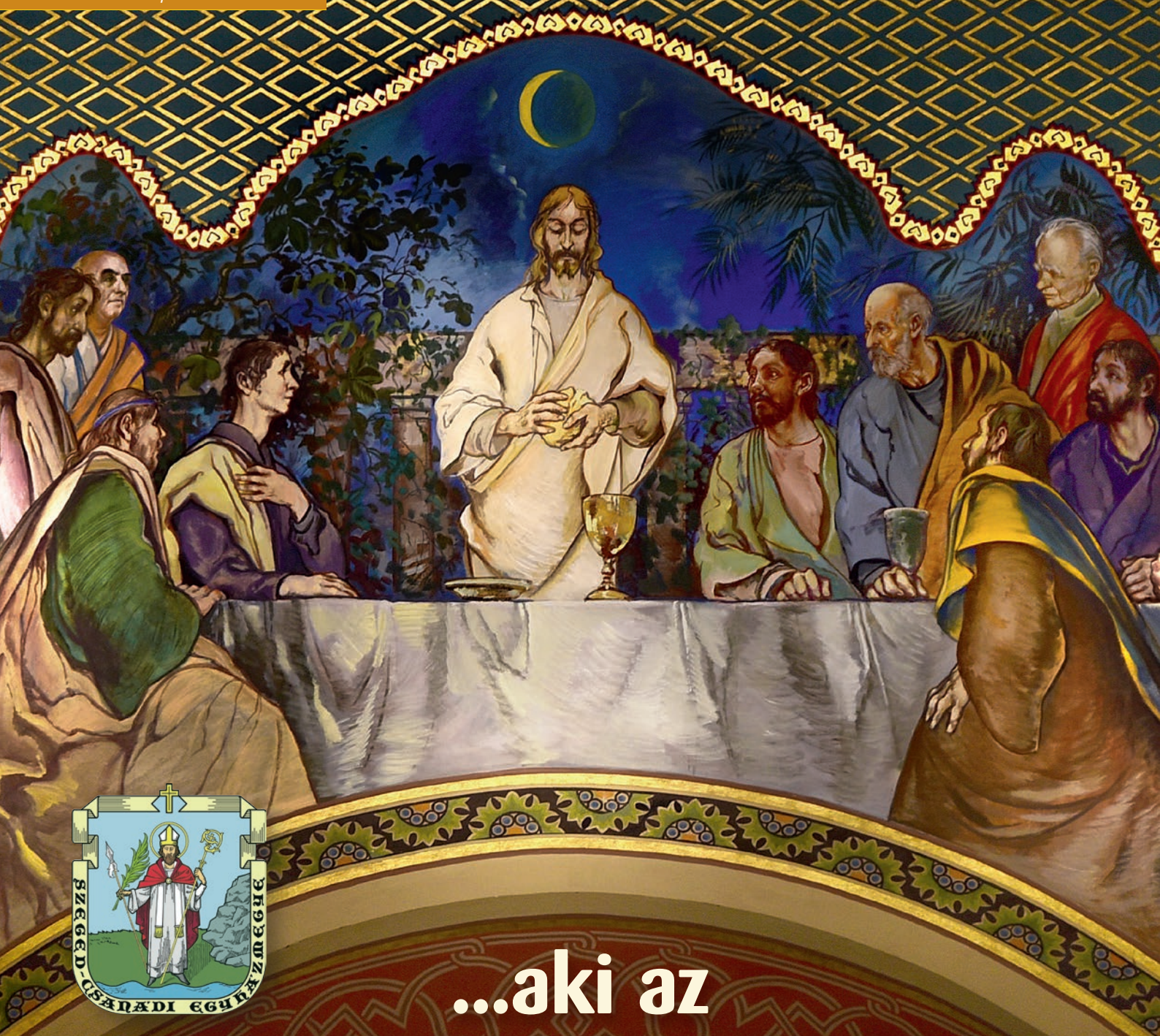

Toronyirány

INGYENES

A Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja

XIV. évfolyam, 2. szám
2022. április 11.

...aki az
Eucharishtiában
nekünk adta önmagát

Keresztút

A húsvétra való készüllet során minden pénteken közös keresztútjárás van a szemináriumban. Az elmékedéseket a papnövendékek vezetik, a kezdő és a záró imádságot *Veréb László* spirituális atya tartja. ►

Nagybőjti rekollekció

Nagyböjt 3. hétvégéjén *Elek László SJ* jezsuita atya vezette a kispapok rekollekcióját. Két év után újra személyes jelenléttel lehetett rekollekciós programot szervezni, mely a szeminárium kápolnájában szentmisével zárult. ▼

Toronyirány

A Szeged-Csanádi Egyházmegye magazinja

Megjelenik: évente hétszer

Kiadja: **Gerhardus Média Központ Kft.**
6720 Szeged, Aradi Vértanúk tere 2.

Felelős kiadó: **dr. Kiss-Rigó László**,
a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke

Felelős szerkesztő: **dr. Antal Zsolt**

Lapmenedzser: **Orosz László**

Nyomdai előkészítés: **WellCom Stúdió**

Nyomtatás: **Magyar Közlöny
Lap- és Könyvkiadó Kft.**

Eng. szám: **163/0819/2/2009**

A szerkesztőség elérhetőségei:
gerhardusmedia@gmail.com
+36 20 586 0102

A kéziratok rövidítésének jogát fenntartjuk.
BORÍTÓFOTÓ: RÁTKAINÉ KÁDÁR ANDREA

Szent József kilenced a szemináriumban

A Boldogságos Szűz Mária jegyesének főünnepére készülve, a szeminárium közössége kilencedet imádkozott. Március 19-én, szombaton, Szent József ünnepén a szentmisét *Kovács József* rektor mutatta be.

Tisztelt Olvasók, Kedves Testvérek!

A közelmúltban, az elmúlt hónapokban, egy-két évben mindannyiunk mindennapi életét váratlan, korábban elképzelhetetlen események befolyásolták, és befolyásolják a mai napig. Ki gondolta volna korábban, hogy az emberiséget a 21. században váratlanul olyan járvány sújthatja, mint a Covid? Soha nem fogjuk megtudni, hogy a pandémia kitörésében milyen szerepet játszott az em-

beri tényező, manipuláció. Mindennapi életünkben, emberi kapcsolatainkban sok mindent át kellett gondolnunk, sok minden ártértékelődött.

Még azt sem mondhattuk, hogy túl vagyunk a pandémia újabb és újabb hullámain, amikor bekövetkezett egy másik tragikus esemény, az ukrajnai háború, mely jelenleg is tart. Egy ilyen értelemben irracionális háborúról szintén nem gondoltuk volna a józan észben bízva, hogy bekövetkezhet az agyonfejlett demokráciáink idejében, a 21. században, ráadásul a közvetlen szomszédságunkban. Viszont jó érzéssel tölt el bennünket annak a tudata, hogy a bajba jutottak, a menekülni kényszerülők mennyi szolidaritást, tevékeny, áldozatos segítségnyújtást váltanak ki a jószándékú emberekből.

Mindezek mellett saját hazánkban azt is megtapasztalhattuk az elmúlt egy-két hónapban, hogy a „demokrácia” égisze alatt a választási kampány idején mennyi irigység, gyűlölet, hazugság, önzés, alattomos rosszindulat, sunyi képmutatás tudja szennyezni az embert és a társadalmat. Ugyanakkor mégiscsak jó érzés megtapasztalni, hogy az emberek többsége ilyen szellemi, ideológiai környezetben is képes józanul, értelmesen gondolkodni, és a nihilizmus, az értékek elutasításának diktatúrájával szemben a valódi értékeket felismerni, és azokat megvédeni. Ez persze alázatot, állandó éberséget és gyakran áldozatvállalást igényel.

Korunk jelenségei, történései bennünket, Krisztusban hívőket annak a belátásában segítenek, abban a meggyőződésben erősítenek meg, hogy az embert, a társadalmat semmilyen tudományos vagy kulturális fejlődés, filantróp eszme vagy az emberiség jövője iránt érzett valós vagy színlelt felelősségtudat nem képes tökéletessé, véglegesen jóvá tenni, célba juttatni, azaz megváltani. Erre egyedül a Megváltó képes, az a Názáreti Jézus, aki Isten létére magára vette a mi emberi természetünket, életével, tanításával, tetteivel, vértanú halálával és a halálból való feltámadásával megmutatta és bizonyította, hogy minden küzdelem, kudarc és korlát ellenére van az emberi életnek igazi, tökéletes értelme, megoldása és célja, és az rajta keresztül mindenki számára elérhető. Húsvétkor Őt ünnepeljük, mint aki a halálból való feltámadása által az emberi élet és a történelem tökéletes, egyetlen abszolút és végérvényes megoldása. Az Ő győzelme azért különösen fontos a mi számunkra, mert annak mi is részesei lehetünk egy feltétellel: ha követői vagyunk, azaz elfogadjuk és vállaljuk a vele való közösséget saját életünkben is.

Áldott, boldog, kegyelmekben gazdag húsvétot kívánok minden kedves olvasónak, közösségünk minden tagjának!

Kiss-Rigó László
püspök

Kárpátaljai magyaroknak nyújt támogatást a Karitás

Mintegy kétszáz Ukrajnából menekült emberről gondoskodik a háború kitörése óta a Szeged-Csanád Egyházmegyei Karitás. Többségük magyar, akik Kárpátaljáról érkeztek.

Az orosz-ukrán háború miatt otthonukat vesztett kárpátaljai magyarokat már a fegyveres konfliktus kirobbanását követő hétvégén fogadta az egyházmegye segélyszervezete: kétszáz Ukrajnából érkezett menekültnek nyújtottak szállást Szegeden és környékén. *Kothencz János*, a Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitás igazgatója elmondta, három helyen biztosított az egyházmegye a Karitással és a Szegedi Tudományegyetemmel összefogva menedéket. Ásotthalmon, Domaszéken és az Öthalmi Diáklakásokban kismamák, idősek, néhány hónapos csecsemők és kamaszok egyaránt vannak. A domaszéki Zöldfás Lelkigyakorlatos Házban mintegy nyolcvan főt fogadtak be. A komfortos szálláshelyen a családokat külön szobákban helyezték el, ők napi ötszöri étkezést és vitaminokat is kapnak.

– A Szeged-Csanádi Egyházmegye főpásztora, *Kiss-Rigó László* püspök azonnal intézkedett, az ideérkezőket elszállásoltuk, valamint a határon ragadt családtagokért önkénteseink maguk utaztak el, ha kellett a záhonyi határátkelőhöz, ha kellett más településre. Lelkiismereti kötelességünk is ez, ugyanis több kárpátaljai magyar férfi dolgozik Magyarországon, itt a környéken, ők jelezték, hogy családjuk át szeretne jönni a határon. Első felada-

tunk a családgyesítés volt, most már az ő rokonaik, ismerőseik is itt vannak – részletezte *Kothencz János*.

Az egyházmegye önkéntesei minden szükséges intézkedést megtesznek a fegyveres harcok elől menekülő családok lelki és fizikai jólétének érdekében. A megérkezéskor Covid-teszten és egészségügyi állapotfelmérésen esnek át, felméri gyógyszerükségeiket, és beszerzik azokat. A menekültek között több kismama is van, számukra a terhesgondozást biztosítják. A szálláson orvos és egészségügyi személyzet is elérhető.

A Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitás jogi segítséget is nyújt az Ukrajnából érkezőknek: tolmács és jogász is rendelkezésükre áll. Emellett az önkéntesek kapcsolatban vannak a konzulátusokkal, a kormányhivatal és az idegenrendészet munkatársaival a hazájukat elhagyni kényszerülő hivatalos ügyeinek intézése, rendezése érdekében. A rászoruló lelki támogatásáról is gondoskodik a segélyszervezet önkéntesei: pszichológus mellett teológusok, hitoktatók és szerzetesek is beszélgetnek velük, hogy a háború okozta traumát feldolgozhassák. A gyermekek számára játszósarkot alakítottak ki, önkéntesek – köztük az ÁGOTA Alapítvány Játsszóházak önkéntesei és a szegedi Dugonics András Piarista Gimnázium diákjai – foglalkoznak velük. A napi program részét képezi közös imádság is.

Szemán Zsanett, Mihály Anikó, Kiss Judit és Harcsás Gizella vezeti a menekülttábor és szervezi az ott élők minden napjait. Gizella már az első napokban jelentkezett önkéntesnek, először az adományok átvételében segített, majd a Zöldfás Lelkigyakorlatos házban teljesít szolgálatot.

– Az itt lévők már beilleszkedtek, megszokták a napi rutint, ám sokszor szomorúak otthon maradt családtagjaik miatt – magyarázta.

Váradi Valéria és lánya, *Zsanett* az elsők között érkeztek a táborba. Valéria könnyekkel a szemében mesélte, hogy szüleik és testvérük is otthon maradtak:

– A nagypa tanácsára jöttünk el, ő beszélt rá minket, hogy ne maradjunk. A két gyermekem biztonsága miatt menekültünk ide.

Zsanett 17 éves, három hónap múlva fejezte volna be az iskolát.

– Távoktatásban tanulok most, osztálytársaimmal együtt. Szeretnénk minél hamarabb hazamenni, nem tervezünk itt maradni, és remélem, a sulit is be tudom fejezni – mondta reménykedve a lány.

– Sok jószágot, szeretet, és nagyon sok támogatást kapunk itt, de várjuk, hogy hazamehessünk. Mindent megadnak, de az otthon mégiscsak otthon – tette hozzá az édesanyja.

FOTÓK: GÉMES SÁNDOR

Kerek Larissa és fia Nagyról érkeztek

Kerek Larissa Nagyról érkezett három gyermekével, a már felnőtt, várandós lányával, tizennégyéves kislányával és tízéves kislányával a Zöldfás Lelkigyakorlatos Házba, ahol menedékre és biztonságra leltek. Viszontagságos utat jártak be amíg végre újra nyugodtan hajthatták párnára a fejüket.

– A gyerekeimnek nem volt útlevele, így nem engedtek át minket a határátkelőn, végül egy messzebbi átkelőn próbálkoztunk, Szlovákia felé. Mire odaértünk, már több százan váraakoztak ott, hogy átjöhessenek Magyarországra. Annyian voltak, hogy nem tudtunk se jobbra, se balra mozdulni, aki oda bekerült, annak lehetetlen volt kijönni vagy továbbmenni. Ott álltam a hatalmas tömegben a két gyerekkel egész nap, reggel 8 órától, este 11-ig – emlékezett vissza Larissa, majd hozzátette: az egész életüket kellett otthon hagyni.

– Mi nem kérünk semmi mást, csak azt, hogy békeség legyen. Itt mindenünk megvan, csodálatos dolog, hogy milyen szeretettel vártak minket, s úgy segítenek, mintha egy nagy család lennénk. A saját otthonunkból, Kárpátaljáról úgy érzem, kitűrtak bennünket, ezért most úgy gondolom nem is szeretnék hazamenni, itt próbálunk meg boldogulni Magyarországon – fogalmazott az asszony.

Az első közös vacsora megérkezés után

– Számos helyi szervezettel, céggel és magánszeméllyel együttműködve teljes körűen segíteni tudjuk a befogadott családokat. Az egyházmegye karitása adománygyűjtést szervezett, ezeket az adományok is segítenek a vendégek ellátásában – magyarázta Kothencz János.

A szervezet komoly felajánlásokat kapott a Szegedi Tudományegyetemtől, a Csongrád-Csanád Megyei Kormányhivataltól, Szeged Megyei Jogú Város Önkormányzatától, a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltatótól, a Karitáció Alapítványtól, az ÁGOTA Alapítványtól és a L.É.T. Egyesülettől, a különböző települések polgármestereitől. A cégek, szervezetek mellett magánszemélyektől, családoktól is érkeztek adományok a háború elől hazánkba menekülteknek.

– Tari Zsuzsa az Alföldi porcelángyár munkatársaként több étkészletet ajánlott fel. Janecskó Gábor Németországban él, onnan szervezkedett, mosógépeket kaptunk tőle – hozott fel pár példát az igazgató.

A közös imádság is a mindennapok része a zöldfási menekülttáborban

Hozzátette, azoknak a családoknak, akik Magyarországon kívánnak letelepedni, munkalehetőséget is ajánlanak. Az egyházmegye kapcsolatköréhez tartozó munkáltatók mellett vállalkozók is jelentkeztek a hazatérni nem kívánó kárpátaljai magyaroknál, támogatva ezzel önálló lábra állásukat.

Az adományok kapcsán azt is elmondta, rengeteg ruhát kaptak, ezért ezek helyett inkább tartós élelmiszerekre, higiéniai és tisztálkodószerekre, tisztítószerre, mosóporra és vény nélkül kapható gyógyszerekre van szükségük.

Mindezeket a karitás szegedi, Csongor tér 12. szám alatt működő központi irodájában adhatják le a segítő szándékú emberek, akik pénzügyi felajánlásokat is tehetnek: a Szeged-Csanádi Egyházmegyei Karitás 11735005-20392886-00000000 számlaszámára utalhatnak. A közleménybe kérjük, tüntessék fel „a kárpátaljai családok megsegítésére”.

HAJÓ EDINA

Kitüntetésben részesültek a Gál Ferenc Egyetem oktatói

A Magyar Érdemrend tisztikereszt

Dr. Kovács József kanonok,
a Szent Gellért Szeminárium rektora

A Magyar Érdemrend tisztikereszt kitüntetésben részesült március 11-én *Dr. Kovács József* kanonok, a Szeged-Csanádi Egyházmegye általános helynöke, a Gál Ferenc Egyetem Teológiai Kara dékánja, tanszékvezető főiskolai tanár, a Szent Gellért Szeminárium rektora. A kitüntetést több évtizedes lelkipásztori szolgálatának, a papi utánpótlás nevelése és teológiai felkészítése érdekében végzett munkájának, valamint az egyházmegye és a helyi közösségek kapcsolatát segítő tevékenységének elismeréseként adományozta Orbán Viktor miniszterelnök előterjesztésére Áder János köztársasági elnök nemzeti ünnepünk, március 15-e alkalmából. A budapesti Kármelita kolostorban Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes nyújtotta át Kovács Józsefnek, egyetemünk főiskolai tanárának a magas állami kitüntetést, amihez szeretettel gratulálunk!

A Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat

Dr. Fest Sarolta Katalin
professzor emerita

Március 17-én a Pesti Vigadóban megtartott állami kitüntetések átadásakor Áder János Magyarország köztársasági elnökének megbízásából Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat állami kitüntetést adott át a haza előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában végzett kimagasló, példamutató tevékenysége elismeréseként *Dr. Fest Sarolta Katalin* professzor emeritának a következő indoklással:

Dr. Fest Sarolta tanárnő által képviselt keresztény értékrend, nagyfokú

alázat, személyes példamutatás, kiváló felkészültség nagy hatással volt több, mint négy évtizedes munkája során hallgatóira. Életútja – 47 év – során tanítványainak százait bocsátotta ki a főiskoláról, bebizonyítva számukra, hogyan lehet gyógytestnevelőként, pedagógia szakos tanárként oktatni, nevelni és pályán maradni óvodapedagógus, tanító, illetve csecsemő- és kisgyermeknevelő szakon.

Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozata

Rácz András testnevelő tanár

Nemzeti Ünnepünk, március 15-e alkalmából Magyarország honvédelmi minisztere a Honvédelemért Kitüntető Cím III. fokozatát adományozta *Rácz Andrásnak*. Rácz András a GFE fenntartásában működő békési Technikum testnevelő tanára már évtizedek óta, felkészítő tanárként az iskola diákjaival a megyei országos haditorna versenyt megnyerve az áprilisi országos döntőbe jutottak. A Gál Ferenc Egyetem békési közép fokú oktatási intézménye idén századik intézményként csatlakozott a Honvéd Kadét Programhoz, aminek csatlakozási, előkészítő tevékenységében Rácz András is aktív szerepet vállalt.

A kitüntető címekhez a Gál Ferenc Egyetem közössége is gratulál.

Aláírták a közfeladat-finanszírozási szerződéseket a katolikus felsőoktatási intézményfenntartókkal

Az egyházi felsőoktatás fejlődését segítő közfeladat-finanszírozási szerződéseket kötött a katolikus és a református felsőoktatási intézményfenntartókkal a kormány március 29-én, kedden a budavári Karmelitában

A dokumentumokban a felek megállapították a katolikus, illetve református felsőoktatási intézmények működésének kereteit és garanciáit, beleértve az egyházi fenntartók és intézményeik által vállalt minőségi mutatókat is, amelyek mentén a közösen kitűzött felsőoktatási célok teljesülése nyomon követhető.

Kitértek arra is, hogy a megállapodásokban rögzített keretjellegű és ga-

ranciális szabályok törvényi szintű szabályozása is indokoltá vált. Ezt a célt szolgálta az egyházak hitéleti és közcélú tevékenységének anyagi feltételeiről szóló korábbi törvény kiegészítése a felsőoktatási közfeladatellátásra vonatkozó szabályokkal, valamint az egyházakkal a közösségi célok elérése érdekében történő együttműködésre vonatkozó rendelkezések sarkalatosítása.

Mindezek alapján – az egyházi fenntartókkal folytatott további egyeztetések eredményeként – írták alá március 29-én az egyes katolikus és református felsőoktatási intézmények hitéleti és világi képzéseinek a megállapított minőségi indikátorrendszerek mentén történő, a ki-egyensúlyozott működést és a kitűzött szakmai célok elérését lehetővé tevő és garantáló egyedi közfeladat-finanszírozási megállapodásokat.

Az aláíró felek közös meggyőződése szerint ezzel a magyar felsőoktatás rendszerén belül az egyházi felsőoktatás is új, az eddigieket is felülmúló fejlődést lehetővé tevő pályára állhat.

Kiss-Rigó László püspök és Palkovics László innovációs és technológiai miniszter látja el kézjegyével a kormány és a Gál Ferenc Egyetem között létrejött szerződést. Mögöttük Kozma Gábor rektor és Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, oldalt Aáry-Tamás Lajos, az oktatási jogok biztosja látható.

Házszentelő a tanyavilágban

„A Stella Maris azt hirdeti, a közösség érték, és az a hívása, hogy ezt erősítse, gazdagítsa, felemelje” – fogalmazott Kiss-Rigó László püspök a domaszéki képzési központ, közösségi tér és szálláshely megáldásakor. A tanyavilág új épületének házszentelőjén részt vett Fürjes Zoltán egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár.

Házszentelőt ünnepeltek Domaszék-Kunhalmon. Míg elnéptelenedő falvakról, a vidék lemaradásáról hallunk, a domaszéki tanyavilágban építkeznek. Határon átnyúló kapcsolataikra támaszkodva, azt továbbfejlesztve jött létre a *Stella Maris* többfunkciós épülete. A megáldására összegyűlteket Kondé Lajos pasztorális helynök, a szegedi dóm plébánosa köszöntötte. Kondé Lajos arra emlékeztetett, mennyire összetartozik ez a régió. Az itt élők – a városiak és a homokhátságiak – egy közösséget alkottak. Ezek a gyökerek tették lehetővé, hogy építkezésbe mertünk kezdeni, hogy közösségeinket helyi adottságaink révén erősítsük. A *Stella Maris* ideális helyszín, nem kell több száz kilométerre elutazni, hogy valaki jól érezze magát, itt megtalálja az elcsendesülést, pihenést és a szórakozás lehetőségét, mert itt is feltárul a természet szépsége, megismerhető az Istenhez vezető út, és a tanyasi keresztyén közélet közelebb vihet bennünket Jézushoz, az éjszakai csillagnézés a teremtés csodáihoz – mutatta meg a vendéglátó kincseit. Egy álom valósult meg, de a környezet még sok lehetőséget rejt, ezért tovább álmodunk: egy olyan központ, ahol a felnőtt pihenni, a fiatal szórakozni tud, ahol egymást erősítve fejlődnek a közösségeink. Ez a kezdet, az álom megvalósulásának első örömteli pillanata. Álmodjunk

a sziklára épített ház is időről időre megerősítésre szorul. Ezt köszönhetjük az egyháznak, és ezért fontosak az olyan helyek, mint a *Stella Maris*, a megállás, elcsendesedés, közösségi együttlét, tanulás helye. Így építhető ennyi homokra tartós ház. Ebben a feladatvállalásban kívánja a kormány segíteni az egyházakat: templo-

Fürjes Zoltán egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár, Lengyel Györgyi miniszteri biztos és Kiss-Rigó László püspök adták át a *Stella Maris* Vendégházat

együtt, hogy együtt örüljünk majd a beteljesülésnek.

– A Homokhátságon eszünkbe jut a Bibliából a homokra építő ember példázata – kezdte köszöntőjét Fürjes Zoltán egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős helyettes államtitkár. – Valóban sorsdöntő, milyen alpra építünk. Jönnek viharok, háramiak, és erodálják a felépítményünket, az alaptól függően akár el is pusztíthatják. Életünkkel is hasonló a helyzet. Minket is érnek viharok, nehézségek, kell a szilárd alap és a kötőanyag, ami mindezt összekapcsolja. A szilárd alap Isten szava, a Szentírás, a kötőanyag a hit, vallás. De szükség van mesterekre is, ha építkezni akarunk. A fő mester Jézus, a közvetítő mesterek a papok, az egyház, hiszen

mok, közösségi központok építésével és felújításával, programok támogatásával.

– Tisztában vagyunk felelősségünkkel, ránk számíthatnak, és mi is számítunk önökre – fejezte be beszédét Fürjes Zoltán.

Az épület megáldásakor Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök így fogalmazott:

– Mi itt a Homokhátságon valóban homokra építünk. De előbb biztos alapot teszünk a homokba, és erre állítjuk rá a házat. A *Stella Maris* egy önvédelmi projekt. Gyilkos ideológiáktól óvja a társadalmat. Verbális erőszaknak vagyunk ugyanis az elszennvedői, sőt verbális gyilkosságnak, ami az értékek relativizálását, következő lépésben elutasítását, majd üldözését teszi

követendővé. Öngyilkosság ugyanis, ha feladjuk az értékeinket. Az épület azt hirdeti, a közösség érték, és az a hivatása, hogy ezt erősítse, gazdagítsa, felemelje.

A modern kialakítású vendégszobákkal rendelkező, hatalmas szabad téren álló Stella Maris 33 fő elszállásolására alkalmas programhelyszín. A beruházás az Interreg V-A Románia–Magyarország programban az Európai Unió, valamint a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. támogatásával

valósult meg, hármas partnerségben: a Szeged-Belvárosi Plébániához tartozó Katolikus Ház, a Temesvári Bar-

tók Béla Elméleti Líceum és a Szörényi Alapítvány összefogásával.

TRAUTTWEIN ÉVA

Serfőző Levente a Szeged-Csanádi Egyházmegye szinodális folyamatáról

Valami új elindul

Összegzés és a munkadokumentum megfogalmazása előtt áll a Ferenc pápa világméretű meghívására válaszoló, tavaly ősszel megkezdett szinodális folyamat a Szeged-Csanádi Egyházmegyében. Papok, szerzetesek, hitoktatók, közösségvezetők, egyháztanács tagok bekapcsolódásával zajló párbeszédet Serfőző Levente oktatási helynök értékelte.

Az oktatási és a pasztorális helynökiség szervezésében webináriumokon dolgozták fel a szinodális folyamat által középpontba állított témákat. Októberben *Serfőző Levente* oktatási helynök és *Kondé Lajos* pasztorális helynök a szinodális folyamat célkitűzéseit, szemléletmódját, cselekvési tervét vezették fel. *Felföldi László* pécsi megyéspüspök a közösség, *Thorday Attila* újszegedi plébános és *Bucskóné Lehotá Ágota*, a Pasztorális Helynökség irodavezetője a részvétel, *Pálfai Zoltán* makói plébános a misszió témáját járták körül. A paptestvéreket külön is megszólították. A webináriumok mellett a két helynökség a plébániákat is bevonta az egyházmegyei párbeszédbe. Kérdések mentén hívtak beszélgetésre, a három alaptéma – közösség, részvétel, misszió – továbbgondolására.

– Úgy gondolom, sokakhoz sikerült közel hozni, mit jelent a Szentatya által kezdeményezett közös úton

járás. Az online konferenciába bekapcsolódók nagy számán és aktivitásán láthattuk, valóban inspirál minket Ferenc pápa meghívása, sokunk közös ügye az egyházmegye, a plébániáink életének alakulása. Különböző foglalkozású, életállapotú emberek kapcsolódtak be a beszélgetésekbe. Megállapíthattuk, milyen nagy éhség van az emberekben arra, hogy beszélgessünk, meghallgassuk egymást – értékelte a folyamatot Serfőző Levente. A webináriumok megadták az együttgondolkodás lehetőségét. A lényegre törő előadások azt mutatták meg, hogy az út egy, de sokféleképpen járhatunk rajta. Mások a karizmáink, eltérő életállapotokban vagyunk, mások a lehetőségeink, de egy közös utunk van, melyen együtt kell járnunk, ha azt sokféleképpen is tesszük. Az előadások azt a szemléletet erősítették, nem elég ülni és hallgatni, cselekedni kell. Arra kell vállalkoznunk, hogy

személyessé tegyük az evangéliumot. Rajtam keresztül történjen valami, innen kell indulnunk. Akár apró dolgokban észrevenni a feladatomat, hiszen Isten cselekedni hív. Megélni, észrevenni, odamenni, beszélni, felolvasni – fogalmazták meg a résztvevők. A beszélgetések azt jelezték az oktatási helynök számára, a cselekvési vágy erős az emberekben.

– Sokan tennének többet az egyházért, a közös ügyeinkért. Többre képesek és többre vágnak, mint amire hívjuk őket. A pasztorális életben sok dolog van, ami nem szentségi alapú, ezekbe be kellene vonni a híveket – véli Levente atya.

A szinodális folyamat összegzése megkezdődött. A helynökség értékelő rendezvényekre hívja az érdeklődőket. Áprilisban először ifjúsági csoportok vezetőinek, iskolák képviselőinek szerveznek találkozót, a hónap végi értékelésbe pedig egyházmegye szintű szinodális napon összegzik az együttgondolkodás tanulságait.

– Belobbant a tűz az emberekben. Millenniumi készülletben vagyunk. A szinodusi úton felbátorodva kell továbbépítenünk, megerősíteni a közösségeinket, lehetőséget adva még több ember bekapcsolódására. A folyamat nem lezárul, hanem valami új elindul.

T. É.

Imaestet tartottak a szegedi székesegyházban

Szemtől szembe Istennel

Egyetemisták, katekéták, világi apostolok, papok, szerzetesek olvasható és meghallgatható elmélkedései vezetnek át a nagybőjtön a Szeged – Csanádi Egyházmegye Ifjúságpasztorációs Irodája (IPC) által összeállított nagybőjti imafüzetben. A lelki előkészületet segítő gondolatok mellett programokra is hívnak az IPC munkatársai. Március 17-én ismét f2F imaestre gyűlhetnek össze a fiatalok a szegedi dómban.

Face2Face – ő néz engem, én nézem őt. Ott vagyunk egymás előtt, szemtől szembe. Isten és én. Amit Mózes megélt az imádságban, azt éli meg az a rendszeresen visszatérő sok-sok fiatal, akik részt vesznek a face2Face imaesteken. Szemtől szembe beszélgethetnek Istennel.

Serfőző Levente oktatási helynök kezdeményezése, a face2Face imaest 2016-ban született. Azóta branddé vált ez az ifjúságot hatékonyan megszólító találkozási alkalom. Évente

Ezt szó, ének és csend segíti. A tanítás, elmélkedés, tanúságtétel, igényszerű zene és ének hosszú csendekkel váltakozva a templom félhomályában ráhangolják a lelket a találkozásra. Közben szentgyónás zajlik, hogy visszasegítsen a helyes útra.

– Igénylik a fiatalok, hogy olyan alkalmaink legyenek, melyek egyszerre hívnak énekelni, elcsendesedni, adnak tanítást. A fiatalok nyitottak arra, hogy meghalljanak egy tanítást, és azt továbbvigyék. Erős élmény egy-egy tanúságtétel számukra. A face2Face-en nem a megosztás, nem a beszélgetés a találkozás eszköze. Megélhetjük, hogy a találkozás nem mindig arról szól, hogy valamit csinálunk, valami történik körülöttünk. Arról is szól, hogy valami történik bennünk most, hogy együtt élünk meg egy Istennel való beszélgetést – mutatja be a helynök az IPC kezdeményezését.

Elek László SJ elmélkedése idén a „Változtasd a követeket kenyérré” mottó köré rendeződött. Az IPC munkatársai provokatív céllal választották Jézus megkísértése során elhangzó sátni felszólítást mottóul:

– Nagybőjtben a kísértéseknek különös üzenete van. Kiemelten figyelünk kell személyes küzdelmeinkre. Ha a hétköznapi életünkre nézünk, láthatjuk, mennyi minden megkövesedett körülöttünk és bennünk. Sokszor hideg-rideg a légkör körülöttünk, eltávolodunk egymás-

Elek László SJ jezsuita atya

tól, Istentől. A Covid különösen sok mindent szétbomlasztott életünkben. Ezt a megkövesedett életet, melyben annyi ridegség van, visszük Isten elé. Arra kérjük, kezdje el átváltoztatni életté bennünk. Tudjuk, ha nem kapcsolódunk egymáshoz, tüskéket növesztünk. Ha elkezdünk közeledni, gyümölcsök tudunk lenni egymás számára. Kérjük Istent, hogy valódi kenyérré váljunk mások számára.

Az iroda számára fontos, hogy rendszeresen nyújtson lelki töltékeztetést segítő tartalmakat a fiatalok részére. Nagybőjtben és adventben imafüzetet állítanak össze, mely honlapjukról letölthető.

Ahogy az idei kiadványban Gyulay Endre nyugalmazott püspök fogalmaz, ez egy lelki üzemanyag, mely az ünnepi előkészület minden napjára ad töltékeztetést. Hol olvashatóan, hol hallhatóan, hol egy-egy közösségi programra hívóan. „Utadat Uram, mutasd meg nekem” – fogalmaz az imafüzet címe.

T.

három-öt imaestet szervez az IPC – a Covid alatt online – előkészületi időkből, ünnepekhez kötve. A face2Face eucharisztikus imaest lényege az elmélyülés, találkozás Istennel és önmagunkkal, egymással.

130 éve született a vértanú püspök

Apor Vilmosra emlékeztek Gyulán

Bár Győrött vált vértanú püspökké, Apor Vilmos kultusza ma is különösen erős Gyulán. A város lakói számon tartják tetteit, ápolják emlékét. Születésének 130. évfordulójára több helyszínen emlékeztek.

Apor Vilmosban már a gyermekkorában kialakult a papi hivatás iránti érdeklődés, ami a gimnáziumi évek alatt csak még tovább erősödött. A Győri Egyházmegye szemináriumába jelentkezett, majd az innsbrucki egyetem teológia szakán folytatta tanulmányait, ott szerzett diplomát. 1915. augusztus 24-én, szentelte pappá Sigmund Waitz brixeni segédpüspök Nagyváradon. Működését a Nagy-

váradai Egyházmegyében kezdte meg, ahová Széchényi Miklós püspök vitte magával. Ezt követően Gyulán kezdte meg szolgálatát segédlelkészként és tanárként. Bő két évtizedes tevékenysége során megújította a lelkipásztorkodást, felkarolta a szegényeket, és ápolta az ökumenikus kapcsolatokat. XII. Piusz pápa 1941. január 21-én nevezte ki győri püspökké. Hogy milyen különleges kapcsolat alakult ki közte és a gyulai hívek között, azt mi sem mutatja jobban, mint hogy az itteniek iránt szeretetből úgy határozott, hogy ne Győrött, hanem Gyulán szenteljék püspökké. Apor Vilmos bátran kiállt a faji megkülönböztetés ellen, védte és befogadta az üldözötteket.

A 130 éve, 1892. február 29-én született Apor Vilmos emlékét különös gonddal ápolják a nevét viselő óvodában, az évfordulón ünnepi műsort adtak a nagycsoportosok. A gyerekek folyamatosan tanulnak róla, minden évben megemlékeznek tetteiről.

FOTÓK: DÉVÉNYI ENDRE

– Apor Vilmos a hétköznapiakban is megjelenik az óvoda életében. A reggeli lelki elmélkedésben szinte napi szinten megemléjtük és utalunk arra, hogy mit tanulhatnak tőle a kicsik. Apor Vilmosnak az is egy jelmondata volt, hogy „A lelkekért való munka, a lelkek iránti szeretet és lángolás, a vágy, hogy mindenkinek mindene legyen, teszi a papi életet széppé és minden áldozatra képessé”. Ezt tartjuk mi is szem előtt – fogalmazott Flender Beáta, a Boldog Apor Vilmos Óvoda intézményvezetője.

Aznap a Karácsonyi János Gimnázium és Általános Iskola is megemlékezést tartott az Apor-szobornál. Már hagyomány, hogy a nyolcadik osztályos tanulók, valamint az iskola énekkara műsorral készül.

– Az egykori győri püspök életútja példa lehet minden diák számára. A szegények segítése, a nagy igazságérzete példa mindannyiunknak. Magával szemben nagy fegyelmet gyakorolt, de ugyanakkor a hívei felé kedves és szeretetteljes volt – emelte ki Bengery Zsoltné, a Gyulai Római Katolikus Gimnázium, Általános Iskola, Óvoda és Kollégium igazgatója.

Apor Vilmosra 1945 nagypéntekén, amikor a püspökségre menekült lányokat és asszonyokat védelmezte egy szovjet katona többször rálőtt, és halálosan megsebesítette. 1945. április 2-án, húsvéthétfőn halt meg. II. János Pál pápa 1997. november 9-én Apor Vilmos vértanú püspököt a boldogok sorába iktatta.

sz. z.

A gyermek közös felelősség

Tavaly július óta 13 megyében közel 7000 gyermekről gondoskodik a Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató. A rájuk bízott, családjukból kiemelt gyermekek csaknem 90 százaléka nevelőszülőknél nevelkedik, ami azt jelenti, hogy családot kapnak a család helyett. Így a traumákat átélte apróságok megélhetik azt a szeretetteljes gondoskodást, ami minden gyermeknek jár.

Az ország legtöbb, mintegy 2000 nevelőszülőjét foglalkoztató szervezet főigazgatója, Kothencz János elhatározta, hogy ebben az évben minden nevelőszülőjük számára megteremti a személyes találkozás lehetőségét. A vezető most az országot járja, kiscsoportos beszélgetések alkalmával hívja fel a figyelmet a Szent Ágota által nyújtott szolgáltatásokra, és érdeklődik a mindennapok tapasztalatairól.

– A gyermekek nevelése, fejlesztése közös felelősségünk a nevelőszülővel. Ők biztosítják az otthont, ami a gondoskodás helyszínét és a szeretetteljes bánásmódot egyaránt jelenti a családjukból kiemelt gyermekek számára. Az ellátásban, a fejlesztésben, a nevelés feladataiban viszont nincsenek egyedül, ott van szorosan mögöttük a szervezetünk minden szakembere, szolgáltatása. Fontos, hogy ezzel a nevelőszülő tisztaiban legyenek, bátran támaszkodjanak rájuk, és tudjanak azokról a lehetőségekről, amivel mi segíteni, támogatni tudjuk hivatásvállalásukat – mondja a főigazgató a találkozások háttéréről. Kothencz János eddig három

megyében: Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád megyékben 22 körzet közel 300 nevelőszülőjével találkozott. A beszélgetések előtt arra kérték a meghívottakat, juttassák el előre, írásban, milyen témákat érint-

Nevelőszülővel találkozik Kothencz János

senek a találkozó alkalmával, de természetesen a helyszínen bármilyen kérdést feltehettek személyesen is, ami a gyermekek ellátását, fejlesztését érinti.

Éppen az utóbbi kapcsán volt fontos a személyes kapcsolatfelvétel kezdeményezése. Kothencz János részletes tájékoztatást nyújtott a nevelőszülőknél arról, milyen területeken tud térítésmentes segítséget nyújtani a Szent Ágota. A gyermekvédelmi szolgáltató ugyanis az országban egyedülálló rendszert épített ki erre: minden megyében gyógypedagógusok, pszichológusok, pasztorációs munkatársak és edzők szolgálják a gyermekek lelki, szellemi, testi állapotának feltérképezését, fejlesztését. Az ingyenes úszás-oktatás lehetősége például ugyanúgy rendelkezésre áll, mint a gyógypedagógiai szűrés, és az azt követő te-

**A Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató várja a sorai-
ba azokat, akik elhívást éreznek bármilyen sorsú, életkorú
gyermek befogadására. Bárki lehet nevelőszülő, aki elmúlt
24 éves, és megfelel a jogszabályban meghatározott köve-
telményeknek. Ha a segítő szándék megvan, akkor érdemes
tájékozódni a www.szentagota.hu oldalon a Nevelőszülő sze-
retnék lenni! menüpont információi alapján, vagy telefonon,
a +36 20 946 1005-ös telefonszámon.**

rapiás foglalkozások. A nevelőszülői családoknak számtalan élményprogramot szerveznek, a családi napoktól a közös kirándulásokig. Tavaly óta az Erzsébet táboroknak köszönhetően a családok ingyenes balatoni nyaralásokra is jelentkezhetnek.

A nevelőszülőket arra a társadalmi problémára hívták fel a figyelmet, hogy az általuk nevelt gyermekeket még gyakran éri hátrányos megkülönböztetés. Vannak iskolák, települések, ahol nem látják szívesen a gondoskodásukban nevelkedő gyermekeket, sok az előítélet a nevelőszülővel és a gyermekekkel kapcsolatban egyaránt, amivel napi szinten

meg kell küzdeniük. Említést tettek arról, hogy a szakhatóságok ügyintézése nehézkes, ami szintén gátolja őket a hivatásuk gyakorlásában.

Kothencz János a felvetésekre válaszul kérte, hogy a nevelőszülők ezeket a problémákat írják le, és jut-

tassák el személyesen hozzá. Mint elmondta, folyamatosan eljárnak a települések, iskolák, szakhatóságok felé az előítéletek csökkentése, a bürokratikus akadályok leküzdése érdekében. – A gyerekek a mi gyerekeink. Mi együtt vagyunk felelősek értük, ezért

mi is megteszünk minden tőlünk telhetőt, hogy a társadalom megismerje és elfogadja azt a pótolhatatlanul fontos munkát, amit a nevelőszülők végeznek. Nem is munka ez, hanem szolgálat, amiről nem ítélni kell, hanem elismerni. **VARGA MÁRTA**

A nemzeti önazonosság a legfőbb 48-as örökségünk

A Szent Ágota Gyermekvédelmi Szolgáltató munkatársai gondot fordítanak arra, hogy az általuk nevelt gyermekek is átérezzék nemzeti ünnepeink fontosságát, megértsék máig ható üzenetüket. A forradalom jelszavai, a szabadság, egyenlőség, testvériség volt a közép-pontjában annak a megemlékezésnek, amellyel az idei március 15-re készültek.

A nemzeti ünnep alkalmából összeállított műsorban gyermekvédelmi gondoskodásban nevelkedő fiatalok szerepeltek, ők a hódmezővásárhelyi Béla cigány utcai lakásotthonban élnek. Kothencz János, a szervezet főigazgatója mondott beszédet, amelyben kiemelte: nemzeti önazonosságunkat a márciusi ifjainak köszönhetjük.

Az idei március 15-ére már januárban elkezdődött a készülődés.

A lakásotthon fiataljai ellátogattak a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumba, mert a helyi közgyűtemény rendelkezik az ország egyik legkülönlegesebb '48-as hagyatékával, a Plohn József által készített honvédfotókkal. A képeket szemlélve olyan embereknek tudtak a „szemébe nézni”, akik maguk is részt vettek a szabadságharc csatáiban.

Ez az élmény is segített nekik ab-

ban, hogy létrejöhessen a produkció, amelyben saját gondolataikat mondták el a forradalmi eszményekről. A szabadság szerintük ma már azt jelenti, hogy a törvények betartása mellett megtehetünk bármit, szabadon gondolkodhatunk, szabadon mondhatunk véleményt. Az egyenlőség alatt ma azt lehet érteni, hogy mindenkinek ugyanazok a jogok járnak. A testvériség jelentése pedig az, hogy kiállunk egymásért és megosztjuk, amink van.

Kothencz János főigazgató ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy a '48-as forradalmárok, élükön Petőfivel elköteleződtek ezen eszmények mellett, ezért nekik köszönhetjük nemzeti önazonosságunkat. A szervezet vezetője úgy fogalmazott, azt, hogy ma magyar nemzettudatunk lehet, tőlük kaptuk. Majd így folytatta: – Én hiszem, hogy az örökségünként ránk hagyott nemzeti önazonosságuk előmozdítja bennünk is mindazt, ami jó és nemes. 1848–49 hőseinek örökségét birtokoljuk és éljük meg minden nap, amikor nehézségeink ellenére mégis a másik ember szolgálatát és támogatását vállaljuk. Mert magyarok vagyunk, és mert egy a nemzet, határon innen és túl. Ez a mi önazonosságunk!

Az ünnepség végén a résztvevők, gyermekek, idősek és fiatalok mécses gyújtottak és az égő gyertyából az 1848-as számot formázva emlékeztek a szabadságharc hőseire.

V. M.

FOTÓ: GÉMES SÁNDOR

A Grosicsból a Ferencvárosba

Pászka Lórándot, a 2011-től a gyulai Grosics Akadémián nevelkedett labdarúgót szerződtette február 14-én a 32-szeres bajnok Ferencvárosi Torna Club. A kézdí-vásárhelyi fiatalember 2010-ben érkezett Gyulára, ott végigjárta az utánpótlás-csapatokat, amelyekben 48 mérkőzésen 27-szer talált az ellenfelek kapujába.

– Leírhatatlan, fantasztikus élmény volt, amikor megtudtam, hogy leigazol a Ferencváros, gyerekkori álmom vált valóra. Magyarország legsikeresebb klubjához aláírni nagyon nagy dolog, és ezt így is élem meg. Szeretném élvezni minden percét, és mindent megteszek annak érdekében, hogy büszkén viselhessem a mezt – fogalmazott az átigazolás után Pászka Lóránd.

A még mindig fiatalnak mondható, 27 éves középpályás története persze nem itt indult.

– 2010-ben egy ismerősöm által kerültem Gyulára, aki felhívta a figyelmemet arra, hogy próbajátékra lehet jelentkezni a Grosics Akadémián. Kézdívasárhelyről több mint 500 ki-

lómétert utazva jöttem el. Gyulán töltöttem pár napot, aztán egy hét múlva szóltak vissza, hogy szívesen látnak a csapatban – fogalmazott a labdarúgó.

Takács László edző azt mondta egykori tanítványáról, hogy az első pillanattól kezdve lehetett látni rajta az elszántságot. Az edzéseken odafigyelt minden olyan momentumra, amely hozzásegítette a fejlődéshez.

– Pászka Lóránd hozzáállása a játékhoz, az edzőihez és a játékosokhoz egyaránt a legjobbak közé tartozott, mindig nagyon céltudatos volt – mondta a szakember.

– Elég nehéz helyzetben voltam, hiszen fiatalon messzire kerültem otthonról. Ez nem volt egyszerű, sőt egy elég nehéz lépés és döntés volt a szüleim részéről is, hogy ezt így bevállalták. Hála Istennek, elengedtek. Az biztos, hogy nagyon sok mindent köszönhetek a Grosics Akadémiának és az ott töltött éveknél. Az edzőim sokat segítettek abban, hogy fejlődhessek. Nagyon jó tréne-ekkel dolgozhattam együtt. Onnantól kezdve már élt bennem a Fradi vonal, hiszen olyan edzőim voltak, akik az FTC-ben megfordultak: Takács László, Máté János, Nyilas Elek, Budapesten pedig a Soroksárnál Lipcsei Péter egyaránt letette ott a névjegyét. Összegezve: na-

gyon jó emlékeim vannak a Grosics Akadémián töltött éveimről – emelte ki Pászka Lóránd.

Pászka Lóránd a gyulai Grosics korosztályos csapatai után nagyon hamar, mindössze tizenhét évesen a Szeged 2011-ben fejlődhetett tovább, ahol első évében 34 mérkőzésen kapott lehetőséget. Egy rövid kölcsönadás után visszatért a másodosztályban szereplő Szeged 2011–Grosics Akadémiához, ahol egészen 2019 júliusáig játszott. A hazai mérkőzéseit akkor még Gyulán játszó együttesnél ez idő alatt alapemberré vált.

Stabil teljesítményére a fővárosban is felfigyeltek. 2019 nyarán a Soroksárhoz került, ahol szintén meghatározó tagja lett a csapatnak. Összesen 77 alkalommal szerepelt az egykori Fradi játékos, Lipcsei Péter együttesében, és védő léte hat gólt is szerzett, míg az idei 22 NB II-es bajnokián öt gólpasszal jelentkezett.

Hajnal Tamás, az FTC sportigazgatója a FradiMédiának azt nyilatkozta, Pászka Lóránd meggyőző teljesítményt nyújtott az elmúlt időszakban az NB II mezőnyében. Ezt követően januárban lehetőséget kapott az NBI-ben, a Ferencvárosnál. Szakmailag és emberileg is olyan teljesítményt nyújtott, amely azt mutatta, hogy ezt a szintet is meg tudja ugrani.

SZABÓ ZOLTÁN

FOTÓ: SZABÓ ZOLTÁN

Takács László Gyulán volt Lóránd edzője

Az új vatikáni reformok áttörést hozhatnak a világi hívők számára

Egyházi vezetők és teológusok méltatták a Ferenc pápa által március 19-én kihirdetett, a római kúriáról szóló Praedicate evangelium (Hirdessétek az evangéliumot) kezdetű új apostoli konstitúciót. A vatikáni központi hivatalokat szabályozó dokumentum 2022. június 5-én, pünkösd ünnepén lép hatályba.

Az új szabályozás kiterjeszti a világi hívők szerepvállalásának lehetőségét a vatikáni intézményrendszerben. A dokumentumot bemutató március 21-i sajtótájékoztatón Gianfranco Ghirlanda SJ egyházjogász, a Pápai Gergely Egyetem nyugalmazott rektora hangsúlyozta: az egyházban a kormányzati hatalom nem az egyházi rend szentségéből adódik, hanem a missziós megbízásból.

A konstitúció új szervezeti struktúrát vezet be, és jogilag egyenlő dikasztériumokat (hivatalokat) hoz létre a korábbi kongregációk és pápai tanácsok helyett. Ennek kapcsán Blase Cupich bíboros, chicagói érsek a National Catholic Reporter amerikai katolikus hírportálnak nyilatkozva kijelentette, hogy az elnevezésbeli változás jelentős átalakulásokat vetít előre. Kifejtette, hogy a korábbi kongregáció elnevezés azt feltételezte, hogy a hivatal vezetője főpapa legyen, míg a dikasztérium elnevezés egyfajta nyitást tesz lehetővé, ahol a világi hívők részesei lehetnek a döntéshozatalnak, és beleszólhatnak az egyház életébe. Az új konstitúció egyértelművé teszi, hogy minden vatikáni hivatalban és mindazoknak, akik ott dolgoznak, az evangelizációs és a missziós szerep az egyház természete – mutatott rá.

Natalia Imperatori-Lee, a Manhattan College vallástudomány professzora szerint az intézkedés a papság teológiájának újraértelmezését jelenti, amiért a világi hívők a II. vatikáni zsinat óta szót emeltek. Hozzátette: a kormányzás és az egyházi rend szétválasztása azt jelenti, hogy az egyházi rend elsődlegesen szentségi szolgálat, míg a kormányzás Isten egész népét megilleti. Azonban megjegyezte, hogy bár sokan régóta várták ezt az intézkedést, nem számít könnyű átmenetre.

Christian Weisner, a német „Mi vagyunk az egyház” reformmozgalom képviselőjében szintén elismerően szólt az új szabályozásról. Véleménye szerint a világi hívők vezetői szerepkörének kiterjesztése az egész egyház számára minta lehet, és kell hogy legyen annak érdekében,

hogy a szervezeti vezetést – amely szerint bizonyos szakmai képesítéseket igényel – el lehessen választani a „lelki vezetéstől”. Meglátása szerint az új intézkedések a szerzetesnők számára is nagyobb lehetőségeket kínálnak, ugyanakkor hangsúlyozta, hogy amikor csak lehet, a családi életben tapasztalattal rendelkező apákat és anyákat is be kell vonni.

Kerry Robinson, az amerikai „Vezetői Kerekasztal” tagjának meggyőződése, hogy az új konstitúció lehetőséget ad arra, hogy az egyház a legmagasabb szinteken előnyt kovácsoljon a nők és a férfiak – papok, szerzetesek és világi hívők – közös felelősségvállalásából. Meglátása szerint a reformok mindazt megjelenítik, amit Ferenc pápa egész pápasága alatt hangoztatott: valódi szinodális és szolgáló vezetést. A „Vezetői Kerekasztalt” az amerikai visszaélési ügyek nyomán hozták létre, és az elmúlt két évtizedben azon dolgoztak, hogy az egyházmegyékből elősegítsék a papok és a világi hívők kölcsönös felelősségvállalását, mint az egyházi kormányzás jó gyakorlatát.

Blase Cupich bíboros az új konstitúcióról kijelentette: – Ez a legjelentősebb római dokumentum, ami a II. vatikáni zsinat végrehajtásával foglalkozik –, majd hozzátette: még odáig is elmennék, hogy azt mondjam, lehet, hogy az emberek a jövőben az egyház és a római kúria »ferenci reformjáról« fognak beszélni, ennek akkor jelentősége van.

KAMOCSA GÁBOR

Kulturális mozaik

Az operák operája Szegeden

Az első lélektani dráma – az elemzők így jellemzik Mozart 1786-ban bemutatott *Don Giovanni*-ját. A Da Ponte librettójára komponált „dramma giocoso” messze túlmutat a történet forrását jelentő, középkori eredetű morálitáson, amelynek üzenete, hogy a hűtlen csábítót elviszi az ördög. Mozart olyan zseniális lélektani viszonylatokat érzékeltet az úr és a szolga, a szépevtető és az elcsábított nők, mi több: az ember és az Isten kapcsolatát tekintve, hogy az másfél évszázaddal megelőzi a pszichológiai tudományok fölfedezéseit. Éppen ezért nagy kihívás minden új színrevitel: Mozart zenéjének valamennyi dimenzióját föl kell tárni, hogy a mű szellemisége megérintse a nézőt. Szegeden az operatársulat reményteljes új nemzedéke vállalkozott a feladatra: Don Giovanni Szélpál Szilveszter és Sándor Csaba, Leporellót Cseh Antal, Donna Annát Ferenczy Orsolya és Kriszta Kinga, Donna Elvirát Dobrotka Szilvia és Horák Renáta, Zerlinát Máthé Beáta, Bordás Barbara illetve Varga Anna keltette életre.

A békéscsabai Jókai Színház kínálatában két figyelemreméltó prózai premier szerepel: a Szabó Magda regénye nyomán született *Az ajtó* és Tamási Áron *Énekes madár* című színműve.

Festői „hetvenkedések”

Hetvenedik születésnapja alkalmából az életmű egészét reprezentáló tárlat köszöntötte Nagy Károly festő- és grafikusművészt a Bálint Sándor Művelődési Házban. A jubiláns alkotóra jellemző műfajköziség a játék, az univerzális játszadozás könnyed és fölényes gesztusa. Ennek köszönhető a kiállított munkák műfaji és esztétikai sokszínűsége, a szüntelen kezdeményező- és megújulóképeség, a kifogyhatatlan játékos ösz-

tön. A gyönyör hajszolása, ha krétát, ha tust, ha akvarellpapirost lát, ha olajfesték szaga csapja meg az orrát. Vagy ha a képernyőben visszatükröződik az ablak, és az ablak tükrében a világ, az ég, a tenger. Számára a létezésknél fontosabbak a szép káprázatok. A valóság égi mása. Hisz a közvélekedéssel ellentétben a vizualitás művészete nem a láthatók jegyében áll. Hanem a láthatatlanokéban.

Tárlók titkai

Honfoglaló eleink élete és a kalandosok kora tárul a látogatók elé a szegedi Móra Ferenc Múzeum időszaki kiállításán, amely hazánk legjelentősebb honfoglaláskori ásatásainak eredményeit veszi alapul. A sírleletek nem csupán őseink életmódjára, gazdálkodására, eszközhasználatára, ipar- és harcművészetére világítanak rá, de a korabeli orvoslásról éppúgy tanúskodnak, mint a hitvilágról. A rekonstruált jurta és a vendégek által fölpróbálható ruhamásolatok megkönnyítik az azonosulást a korabeli emberrel, a korszerű interaktív eszközök pedig bepillantást engednek a régészet műhelytitkaiba, szemléletmódjába.

A Fekete-ház a méltatlanul feledésbe merült szegedi festőművész, Joachim

Joachim Ferenc: Önarckép

Ferenc (1882–1964) magángyűjteményekben és múzeumi raktárakban rejtőző alkotásait sorakoztatja föl falain. A munkáival párizsi kiállítást is megjárta festő, a holdfényes esték és a Riviéra szerelmese az impresszionizmus és a posztimpresszionizmus törekvéseinek jegyében igyekezett rögzíteni vásznain a természet illékony, megejtő káprázatait – saját kifejezését idézve az „esthangulatot”. A megkésett emléktárlatnak különös jelentőséget kölcsönöz, hogy Szabó Tamás restaurátorművész a kiállítás alkalmából, a művész Bostonban élő unokájának támogatásával fölfrissítette a Móra Ferenc Múzeum állományában található Joachim-képek sejtelmes koloritját.

A szentesi Koszta József Múzeumban az első világháborús frontszínházak világát bemutató kiállítás, a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeumban méhészeti és mézészeti tárlat látogatható, a hódmezővásárhelyi Tornyai János Múzeumban pedig a legendás egykori igazgató, Dömötör János alakját megidéző emlékkiállítás nyílt, míg az Alföldi Galériában a Mártélyi Képzőművészeti Alkotótábor seregszemléje várja a művészet barátait.

MARTON ÁRPÁD

FOTÓK: MARTON ÁRPÁD

Nagy Károly: Pinceablak

A húsvét hagyományvilágáról

Legnagyobb ünnepünk

Húsvétkor a keresztény hívek a vallás alapítójának, a Megváltónak, Jézus Krisztusnak a föltámadását ünneplik: az életnek a halál, a jónak a gonosz, a fénynek a sötétség, Istennek a sátán fölötti győzelmét.

A húsvét gyökere a zsidó pászkaünnep, amely a héberrek Egyiptomból való megmenekülésének az emléknapja. Az ünneplők az őket a szolgaságból kivezető Úr áldását kérik a bő termés és a bőséges szaporulat érdekében. A kereszténység – amelynek legnagyobb ünnepe ez – merőben mást ért a húsvét alatt: ilyenkor a hívek a vallás alapítójának, a Megváltónak, Jézus Krisztusnak a föltámadását ünneplik.

Húsvét napját az első keresztény közösségek különböző időpontokban tartották. A napot illetően az első egyetemes zsinaton (Nicea, 325) született megegyezés az egyházatyák között, s azóta a nyugati egyházban a húsvétot a tavaszi napéjegyenlőséget követő első holdtölte utáni vasárnapon ülik meg. A húsvétot megelőző negyvennapos nagyböjt utolsó hete a Nagyhét, amikor a katolikusok Jézus földi életének utolsó hetére emlékeznek. Nagycsütörtökön az utolsó vacsorára – és az Eucharisztia szentségének alapítására –, nagypénteken az elárult és elfogott Megváltó szenvedésére és halálára. Ilyenkor a templomban nem harangoznak, nem tartanak szentmisét, az oltárt megfosztják díszaitól (gyertyák, virágok). Nagyszombat a böjt és a gyász utolsó napja, ennek estéje már a húsvét vigíliája, s a húsvéti tűz meggyújtásával kezdetét veszi az örömnép, az emberiség megváltásának ünnepe.

Nagypénteken az egyház Jézus szenvedésének, halálának és temetésének emléknapját tartja. Ezen a napon nem mutatnak be szentmisét a papok, csak csonkamisét tar-

tanak, amelyből kimarad a konszekráció, azaz az ostya és a bor átváltoztatása Krisztus testévé és vérévé. A katolikus néphagyományban nagypéntek a szigorú böjt és a gyász napja. Ilyenkor a régi kor katolikus hallgatója sokszor megállította az órát, fekete kendővel takarta le a tükröt, eloltotta a tüzet arra emlékeztetve, hogy az evangéliumok szerint Jézus halálakor a nap elsötétült, vagyis úgy viselkedett, mintha halott volna a háznál.

Ezen a napon adták elő a passiójátékokat, amelyek Jézus szenvedéstörténetét idézik föl népszerűsítő formában. Ekkor tartják a keresztutat is: a pap és a hívek végigjárják a templom stációit vagy a templomon kívüli kálvária egyes állomásait, és megemlékeznek Krisztus földi életének utolsó napjáról és annak eseményeiről. Nagypén-

teken különleges kis kenyérkét készítettek, amelyről a szöregiek úgy tartották, hogy aki eszik belőle, azt háborúban nem találja el a fegyver. Csanádon az asszonyok ezt a kenyeret egy éven át őrizték, úgy vélték, áldást és oltalmat szerez a háznak és lakóinak, különösen árvíz idején.

A szombat esti, az ünnep előestéjén tartott húsvéti vacsora jellegzetes étele a kalács, a tojás, a sonka, a bárány, a torma, a só. A kalács a bőség és a család egységének a jelképe. A tojás archaikus termékenységi jelkép, amely a keresztény szimbolikában Jézusra utal – a belőle kikelő csibe ugyanis úgy töri szét a tojás héját, mint a föltámadó Krisztus sírjának sziklaajtáját. Algyőn úgy tartották, hogy aki sok tojást eszik húsvétkor, annak nem mászik a szájába kígyó, sikló a nyári munka napjaiban tartott déli pihenőkor. A csecsemőnek is adtak egy kevés tojást, abban a hitben, hogy attól korábban tanul meg beszélni. A húsvéti ételeket szokás volt a templomban a pappal megáldatni, imádkozva, hogy soha ne fogyjanak el a finom falatok a családi asztalról. A torma

– amelynek ősi gonoszűző szerepet tulajdonítottak, mint a fokhagymának – keserűségével a szenvedő Jézus kínjaira emlékezteti fogyasztóját.

MIKLÓS PÉTER

M. S. mester: Resurrection (1500–1510)

Húsvéti népszokások Békésben

A gyümölcsfákra is felkötötték a megszentelt húsvéti sonka csontját, mert abban bíztak, segít, hogy jó legyen a termés. A húsvéti népi hagyományokkal kapcsolatban Széll János etnográfus, népi iparművész azt mondta, kevés olyan szokás maradt fenn, mely egy-egy kisebb tájegységre jellemző, a békési táj viszont bizonyos szempontból mértékadónak számít.

– A teljes nyelvterületen, az egész Kárpát-medencében hasonló szokásokkal bír a vallásos magyarság – mondta el előljáróban a húsvéti hagyományokkal kapcsolatban Széll János. Az alföldi, azon belül is a békési táj szerepe viszont különösen érdekes, mert ami itt megtalálható, az az ország más részein is megjelenik.

– Egyébként is jellemző folyamat a kiegyenlítődés, vagyis mindenhol egységesülnek a szokások. Ennek egyik jellemző példája a kiszebáb, melynek égetése eredetileg a Felvidékre és a Dunántúlra volt jellemző, de ez a szokás az Alföldön is megjelent, és ma már az itteni folklórkincs szerves részét képezi – mondta az etnográfus.

A böjt mindig is a lelki és a testi felkészülés ideje volt. Az alföldi térségben régen általános szokás volt a keresztjárás, a böjt időszakban régen ráadásul többször is megtartották ezt, napjainkban viszont ez egy alkalomra

szűkült. Szintén a böjt heteire volt jellemző, hogy az emberek igyekeztek rendet tenni a ház környékén, takarítottak, meszeltek, javígtattak a portájukon, és persze saját maguk is próbáltak tisztábbak lenni. Jellemző volt, hogy már nagypénteken hajnalban sokan lementek a folyóhoz, patakhoz és megmosakodtak.

A virágvasárnapi barkaszentelést megelőzően a diákok kimentek a határba a kántortanító vezetésével. Odafele népdalokat énekeltek, visszafelé inkább ájtatos énekeket. Ők vitték a templomba a barkát a szentelésre előkészítve. A szentelt barka jelentősége mindig nagy volt, ráadásul a gyógyításban, mindenfajta baj elhárításában is szerepet játszott. Az ünnep kiemelkedő eseménye a locsolkodás. Az öntözködésért általában piros tojást kaptak. Persze ma már nem mindig így van.

– A tojás az élet megújulásának, a piros tojás Jézus újjászületésének jelképe is. A Kárpát-medencében már az avar korra és a honfoglalás idejére visszavezethető a díszített tojások jelenléte, később ez beépült a keresztény egyházi liturgiába, és a mai napig megmaradt – mondta Széll János. Emlékeztetett, a tojást eleinte a környezetben fellelhető anyagokkal díszítették, festették, például a vöröshagyma héját vagy a vadalmafa kérgét felhasználva. A hétfőt követően kedden egyes helyeken a lányok is locsolkodtak. Az ünnepkör záró eseménye a fehérvasárnap. Régebben a lányok – néhol a legények is – ilyenkor választottak mátkát, komát egy életre.

Széll János elmondta, régen különösen nagy jelentőséget tulajdonítottak a húsvét vasárnapján megszentelt ételeknek. Az emberek húsvét vasárnap élelmet vittek magukkal a templomba, amit a mise után az oltár elé helyezett kosarakban áldott meg a pap. Utána ezt fogyasztották, és semmit sem dobtak ki belőle, mert gyógyító erőt tulajdonítottak még a szentelt étel morzsáinak is. Olyannyira, hogy a sonka csontot sem dobták ki, hanem felkötötték a gyümölcsfákra, hogy jó legyen a termés.

CSISZÉR ÁRON

FOTÓK: DÉVÉNYI ENDRE

Fénnyel varrott képek csodája

Egy korábban megnyitott és egy új időszak kiállítás mellett tematikus sétákkal várja április második felében és májusban a kultúra szerelmeseit a Szegedi Dóm Látogatóközpont.

– Szekeres Erzsébet fénnel varrott képei a művész és a művek örömeineként, fehér fényragyogásukkal a húsvéti feltámadás örömét is árasztják – fogalmazott a kiállítóhely új, *Fénnyel varrott képek* című időszak kiállításának kurátora, Nagy Márta egyetemi docens. A tárlat Nagyhét szerdájától, április 13-ától tekinthető meg, a délután öt órakor kezdődő megnyitón Kiss-Rigó László, a Szeged-Csanádi Egyházmegye püspöke mond köszöntő beszédet.

A gödöllői művész munkáit lenvászatra készíti, a fehér gyapjúfonal mellett kéket és bordót használ, míg a fehér selyemfonalas alkotásait óarany és ezüst színekkel egészíti ki. Szekeres Erzsébet két forrásból, a népművészetből és a kereszténységből építkezik. Az előbbi segítségével egyszerűen és közérthetően közvetít olyan egyetemes – korokon átívelő – értékeket, mint a szép, a jó, az emberség fogalmai vagy a magyarságtudat. Ez utóbbi szorosan kapcsolódik a művész református hitéhez: a kazettás mennyezetek díszítményei, a zsoltárok szövegszerű megjelenítése is a református egyházművészet hagyományainak modernkori folytatásának tekinthető. Egyúttal azonban nyitott a művész más felekezetek irányába is: ezt bizonyítja, hogy

több munkájában Szűz Mária a kis Jézussal szerepel – erre példának tekinthetők a *Magyarok Nagymatyja*, a *Nagyboldogasszony*, a *Napbaöltözött Asszony* című alkotásai.

– Ezek a református egyházművészeti kánon számára szokatlan kompozíciók – emelte ki a tárlat bemutatásakor Nagy Márta. A kiállítás június 15-ig tekinthető meg a Szegedi Dóm Látogatóközpontban.

Azonban aki siet, az nemcsak Szekeres Erzsébet munkáit, hanem a *Hitre, tudásra – A piaristák 300 éve Szegeden* címmel összeállított tárlatot is meglátogathatja. Mint a Toronyirány magazin előző számá-

ban megírtuk, a kegyesrendiek magyarországi három évszázadáról szóló kiállításorozat utolsó állomása a látogatóközpont – a bemutatott több mint száz műtárgy egyszerre reflektál a rend hazai és szegedi történetére. Május 7-én – az időszak tárlat megtekinthetőségének utolsó napján – 10:30 órától tematikus sétát is indítanak az érdeklődőknek.

2016 óta rendezik meg országosan az *Emlékhelyek napját*, amely programhoz Szegedi Dóm Látogatóközpont is csatlakozott. Ennek jegyében május

14-én egész nap látogatható a dóm tornya, 10 órától és 15 órától idegenvezetés keretében lehetőség nyílik a Dömötör-torony és Aba-Novák Vilmos freskóinak megtekintésére, 10:30 órakor indul a szegedi Nagyárvíz és a Fogadalmi templom harangjai séta, 14 órától pedig a püspöki székesegyházról tudhatnak meg többet a látogatók. A belépőjegyek 50% kedvezménnyel válthatóak meg, a felsorolt programok ingyenesek,

de emailben történő jelentkezés szükséges.

A fentiek felül áprilisban és májusban is indulnak további tematikus séták – a pontos időpontokról és a jegyárakról a www.szegedidom.hu oldalon tájékozódhatnak. Érdeemes tudni, hogy e séták mindegyike előzetes regisztrációhoz és jegyváltáshoz kötött. Az előbbi a domlatogatokozpont@gmail.com email címen tehetik meg, a jegyek interneten a www.jegy.hu honlapon vagy személyesen a Szegedi Dóm Látogatóközpontban nyitvatartási időben (keddtől vasárnapig 10–17 óra között) vásárolhatóak meg.

TÓTH MARCELL

Az Evangélium c. műsor 6. évfolyamában Lukács evangéliumát dolgozza fel. Nézze Ön is vasárnaponként 8:55 órakor az M5-ös csatornán vagy a mediaklikk.hu oldalon!

Kárpátaljai görög katolikusok a Csanádi Egyházmegyében

A Kárpátoktól Makóig

A napjainkban Ukrajnához tartozó Kárpátaljáról a tizenennyolcadik század közepén görög katolikus ruszinokat telepített Stanislavich Miklós csanádi püspök Makóra. Ez a közösség aztán az 1800-as években két főpásztort is adott a katolikus egyháznak.

A keleti kereszténység több mint egy évezrede van jelen a Szeged-Csanádi Egyházmegye területén. Tudjuk, hogy a régió államalapítás korabeli tartományura, Ajtony keleti szertartású templomot és monostort építtetett territóriumának központjában, Marosvárott (a későbbi Csanádon), ahová görög rítusú bazilita szerzeteseket hívott, s maga is – noha pogány szokás szerint hét felesége volt – csatlakozott a kereszténység keleti ágához. A Szent István király megbízásából ellene hadat viselő Csanád vezér általi legyőzése és tartományának a magyar államhoz történő csatlóása után a keleti szerzetesek számára Oroszlámoson alapítottak új monostort, amely egészen a tizenharmadik századig fennállt. De a szegedi székesegyház helyén egykoron állott Szent Dömötör-templom patrocíniuma, védőszentje is görög egyházi hatást sejtet, s bizonyos kutatók a koraközépkori Szer (a mai Ópusztaszer) monostorát is eredetileg keleti keresztény szerzetesi közösség otthonának tartják.

Az óriási kiterjedésű egykori Csanádi Egyházmegyében – noha nem tartoztak a csanádi püspök joghatósága alá – a tizenhetedik–tizenennyolcadik században nagyszámú ortodox népesség jelent meg, amely nemzetiségileg a szerbséghez, illetve a románsághoz tartozott. Ezzel párhuzamosan más keleti szertartású közösségek is kerültek az egyházmegye területére a történelmi magyar állam

észak-keleti részéről, a mai Kárpátalja területéről. A bolgár származású Stanislavich Miklós (1694–1750) csanádi püspök – aki 1739 és 1750 között volt egyházmegyénk főpásztora – ugyanis görög katolikus felekezetű ruszinokat telepített Makóra, amely akkoriban nemcsak Csanád vármegye székhelye, de az egyik püspöki uradalom központja is volt.

A görög katolikusok a római pápa joghatósága alá tartoznak, teljes egyességben vannak a római katolikus egyházzal – hivatalos elnevezésük: bizánci szertartású római katolikus –, liturgiájukat és egyházfegyelmiüket – a szertartások módjától a bőjti időszakokon keresztül a házaspap-ságig – tekintve azonban a keleti keresztény örökséget őrzik. Eredetileg

ortodox vallásúak voltak, de a tizenhetedik század folyamán egyesültek a római egyházzal – emiatt régebben „unitusoknak” is hívták őket. Jelenleg hazánkban három egyházmegyénk van: a hajdúdorogi, a miskolci és a nyíregyházi. Élükön a szegedi születésű Kocsis Péter Fülöp érsek-metropolita áll. A ruszinok – más elnevezés szerint rutének, magyarországi kárpát-országi kárpát-ukránok – jellemzően a Kárpátokban és a Kárpátalján élő keleti szláv népesség, amelynek tagjai kisebb-nagyobb tömbökben napjainkban Magyarország, Szlovákia, Ukrajna és Lengyelország területén élnek.

A Stanislavich püspök által Makóra telepített görög katolikus ruszinok temploma 1777–1778-ban épült, s az Istenszülő Oltalmába ajánlották. Idővel a helyi románok is használni kezdték. Az 1800-as évek derekán pedig ruszin–román konfliktus alakult ki annak kapcsán, hogy az egyébként a nagyváradi görög katolikus egyházmegyéhez tartozó makói templomban az egyházi szláv,

vagy a román legyen-e a liturgikus nyelv. A parókia jelenleg a hajdúdorogi főegyházmegye szegedi esperesi kerületéhez tartozik egyházigazgatásilag.

A makói görög katolikus közösséghez több katolikus főpásztor is kötődik. Itt szolgált 1794 és 1800 között Pócsi Elek (1753–1831) 1816 és 1831 közti munkácsi püspök. 1794 augusztusában pedig a templomban keresztelték meg a helyi születésű Erdélyi Vazul – született Árgyelán László – (1794–1862) nagyváradi görög katolikus püspököt, aki 1842-től haláláig volt főpásztor, s akinek I. Ferenc József császár és király 1858-ban bárói címet adományozott.

Erdélyi Vazul

M. P.

Kicserélik a gyulai templom keresztjét

Megdöntötte a gyulai Szent József-templom tornyán lévő keresztet a tavaly decemberi vihar.

Először még a templom tetőzete felé dőlt, amit meg is csináltattak. Kovács Péter plébános elmondta, a javítás elkészültekor kiderült, hogy valami gond van, hiszen nem sikerült egyenesen visszaállítani a keresztet, ami

a szeles időben még jobban megdőlt, így alpinistáknak kellett leszerelniük. Kovács Péter hangsúlyozta, a keresztet hamarosan felújítják és a lehető legrövidebb idő alatt visszakerül a helyére. A plébános kiemelte, még egy fontos munkát, a templom víztelenítését is el kell végezni a közeljövőben. Eddig három technikát próbáltak ki, melyekből egyik sem működött.

Tízéves a Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium

Tíz évvel ezelőtt, 2012. február 15-én írta alá Kiss-Rigó László szeged-csanádi püspök a *Szegedi Keresztény Roma Szakkollégium* alapítólevelét. A Szeged-Csanádi Egyházmegye azzal a céllal hozta létre az intézményt, hogy – csatlakozva Magyarország Kormánya és a történelmi egyházak között 2011-ben létrejött megállapodáshoz – hozzájáruljon a közéleti feladatvállalás iránt elkötelezett, aktív társadalmi párbeszédet folytató roma értelmiségiek formálásához, akik

a szakmai kiválóságot ötvözik a társadalmi és szociális kérdések iránti érzékenységgel. Ezzel olyan szellemi műhelyt hozott létre Szegeden, amely a magyar társadalom számára a romák integrációjának keresztény szellemiségű alternatíváját kínálja fel. A szegedi lett az ötödik egyházi fenntartású roma szakkollégium az országban.

Hivatásukat, életüket áldozták a papok a szabadságharcban

Ünnepi szentmisével emlékeztek a negyvennyolcas hősökre Algyón, a Szent Anna-templomban Fazakas Attila plébános arról beszélt, hogy több száz pap vett részt a szabadságharcban, hiszen az elnyomást saját bőrükön is megtapasztalták.

– Mi milyen áldozatot tudnánk hozni hazánkért, közösségeinkért, és azért, hogy folytatni tudjuk valamilyen módon azt az áldozatot, amelyet a '48-as hősök meghoztak? – tette fel a kérdést a plébános. Kiemelte,

*Jézusomnak Szívén
megnyugodni jó!*

*Életének 85., papságának 60. évében
2022. április 4-én szentségekkel
megerősítve az Örök Hazába költözött*

Katona Pál

c. prépost, p. tanácsos, ny. plébános

Gyászmiséje 2022. április 11-én 11 órakor
a Makó Belvárosi Plébániatemplomban,
temetése ezt követően a Makó Belvárosi temetőben lesz.

Született: 1937. június 6-án Vízkeleten ■ Tanulmányok: 1957–1962 Szeged
■ Papszentelés: 1962. június 17. Szeged ■ Káplán: 1962–1966 Szatymaz ■
Vic. oec.: 1966–1979 Makó-Belváros ■ Püspöki tanácsos: 1980 ■ Plébános: 1982–
2004 Makó-Belváros ■ Kisegít: Makó-Újváros és Kiszombor ■ Szentlélekről
nevezett szegedi c. prépost: 1986 ■ Esperes: 1999–2004 ■ Plébános: 2004–2014
Földeák, oldallagos: Maroslele és Óföldeák ■ Nyugállományban: 2016-tól.

Kőkeresztet állítottak Mezőhegyesen

Április elsején, a ménes történelmi kapuja előtt állították fel Mezőhegyesen azt a kőkeresztet, melyet *Kiss-Rigó László* püspök szentelt fel. A főpásztor az eseményen hangsúlyozta, a kereszt a pozitív értékek szimbóluma, mely erőt ad a küzdelemhez.

– Most újabb küzdelmek vannak a világban, bennünket is érintenek. Sokan támadják, tagadják értékeinket – mondta Kiss-Rigó László.

Mezőhegyesen a vallásos megnyilatkozás, a hagyományok előtti tisztelgés és egy új korszak kezdetének a szimbóluma a történelmi ménesudvar kapujának a közelében a ménesbirtok által felállíttatott kőkereszt

FOTÓK: IMRE GYÖRGY

– emlékeztetett *Tarkó Gábor*, a ménesbirtok iskolájának az igazgatója.

Szmrecsányi Boldizsár Kossuth-díjas szobrászművész alkotását *Lázár János* országgyűlési képviselő, kormánybiztos is méltatta.

– Amikor keresztet állítunk, két dolog miatt tesszük: mert kérni- és köszönnivalónk van. Mezőhegyesen rendszeresen kérnünk kell, hogy a jó Isten adjon olyan időjárást, ami lehetővé teszi a termelést, amellyel hozzájárulhatunk ennek az országnak az élelemmel való ellátásához, s ami soha nem volt olyan aktuális, mint ezekben a hónapokban – mondta Lázár János.

Magyarországon a középkortól kezdve állítottak kőkereszteket az útkeresztvezdék mellett. A keresztállítás szokása különösen a barokk korban vált gyakorivá, a ma álló keresztetek többsége viszont a XIX. század második feléből származik.

► sokféle módon tudjuk ezt megtenni, a nagyböjti időszakban például olyan jótettek megvalósításával, melyeken keresztül áldozatot hozunk, ezáltal pedig visszaadhatjuk azt, amit a negyvennyolcasok hoztak a hazáért, és amit Krisztus hozott értünk. Rámutatott, talán a kettő összekapcsolódik, mert saját életüket áldozták fel, a hősök a hazáért, Jézus pedig megváltásunkért.

Farkas Jácinta bátorságra és kitartásra neveli a gyerekeket

Aki az elmúlt évtizedekben megfordult a szegedi dóm vasárnapi gyermekmiséjén, részese lehetett az Istendicséret talán legszívmengetőbb

formájának. Annak, ahogyan óvodás, általános és középiskolás lányok hófehér ruhában zengték lelkesen együtt a szebbnél szebb gregorián dallamokat. Karvezetőjük, *Farkas Jácinta* 35 éve fáradhatatlan odaadással dirigálja a fogadalmi templom gyermekkórusát, amelynek tevékenysége messze túlmutat az együtténeklés örömein.

– A 25 éves évfordulón az egyik lány, aki azóta már édesanya, úgy fogalmazott, hogy ő tudta magáról, hogy nem tud énekelni, mégsem érezte soha emiatt rosszul magát. Gondot fordítottam arra, hogy az egymás mellett álló gyermekek hangilag kiegészítsék egymást, így a bizonytalanok is biztonságban érezhették magukat

az állandó ülésrend kialakításával – mondta a karvezető, aki kezdettől fogva ragaszkodott a gregorián énekek előadásához.

– Ez minden zene alapja. Ha én is gitáros dalokat tanítanék, ki adná át a gregoriánt? Szépen lassan elveszne

ez a csodálatos dallamkincs. A tanulás varázsát és sikerét az adja, hogyan vezetem elő, nem pedig az, hogy mit. Bátran ki merem jelenteni, hogy senki nem élte meg kinként. Élvezik ezeket az énekeket is – mondta.

Az apai nevelés fontosságát hangsúlyozták

Március 20-án ünnepelték Gyulán a németvárosi Szent József-templom búcsúját. A szentmisét a városban 2016–2020 között káplánként szolgáló *Tracsek Oszkár* tótkomlói plébános mutatta be.

Azt hangsúlyozta, hogy Szent József az egyházban az egyik leginkább félreismert, vagy félreértett szentként jelent meg, mintha alig lenne

pi szentmisét *Kiss-Rigó László* szeged-csanádi püspök mutatta be, aki hangsúlyozta, Jézus egész életét feláldozta értünk, világító fény volt. A főpásztor a szerzetesek világnapja alkalmából megköszönte az egyházmegyében szolgáló szerzetesek tevékenységét.

– Az áldozat, a fény és a találkozás ünnepe a mai. Szűz Mária és Szent

József ezen a napon viték el Jézust bemutatni a jeruzsálemi templomba, aki valójában ekkor találkozott először hívő népével, és ekkor áldozták fel őt Istennek. Az égőáldozatot jelképezi a gyertya is, a viasz megsemmisül, de közben fényt ad a körülötte lévőknek. Jézus egész életét feláldozta, világító

fény volt – hangsúlyozta a püspök. A liturgián részt vettek a Szeged-Csanádi Egyházmegye területén dolgozó szerzetesközösségek, világi intézmények és az apostoli élet társaságának tagjai is

A gyomaendrődi gimnázium is csatlakozott a honvédelmi programhoz

Bővíti képzési palettáját a gyomaendrődi Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium. Az intézmény a *Honvéd Kadét Program* keretében új lehetőségeket kínál a fiataloknak. A gimnázium tanulói jelentkezhetnek a Magyar Honvédség programjára. Ők nemcsak honvédelmi ismereteket tanulnak, hanem gya-

korlati foglalkozásokon is részt vehetnek. *Lipcsei Imre*, a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság főigazgatója kifejtette, örömmel veszik, hogy a battonyai Mikes után immár a második fenntartásuk alá tartozó iskola csatlakozik a Honvéd Kadét Programhoz.

Újabb ereklyével gazdagodik a ruzsai templom

Hamarosan újabb lengyel ereklyével bővül a ruzsai Urunk Színeváltozása-templom, ahol már két ereklyét őriznek. *Negyela Zoltán* plébános hamarosan Krakkóba utazik, hogy arról tárgyaljon az érsekkel, mikor nyitják fel Szent Hedvig sírját, és emelik ki a ruzsai templom részére engedélyezett ereklyét.

– A hosszú távú célom, hogy négy lengyel ereklyénk lesz, de már folyik a tárgyalás Horvátországgal is, ahonnan egy Szent Eufémia-ereklyét szeretnénk. Ahogy ezt megkapjuk, indítjuk is az igényt a következőre Lengyelországból – mondta *Negyela Zoltán*. A ruzsai plébános kiemelte, az a célja, hogy egyfajta vallási megújulás induljon el a faluban.

Idén lesz százéves az orosházi templom

Megújulnak a szobrok, az ablakok, és állami forrásokból hamarosan egy külső felújítás is megkezdődik Orosházán, ahol az idén százéves belvárosi, katolikus templomot ünnepelik. *Iványi László* plébános elmondása szerint az előkészületek már javában zajlanak: a szobrokat és a színezett ablakokat restaurálják, a munkálatokat a hívek adományaiból fedezik. Orosházán a XX. század elején egyre többen kezdtek misére járni, ezért a régi, 1832-ben épített, későbarokk stílusú templom sokszor kicsinek bizonyult, egy új, tágasabb templom felépítésére volt szükség, így született meg az új épület ötlete. Az alapkövet 1921-ben helyezték el, az épületet *Brém Lőrinc* kanonok, püspöki helynök szentelte fel 1922. november 19-én.

FOTO: DÉVÉNYI ENDRE

köze Jézushoz vagy Máriához, pedig Józsefnek igenis fontos helye van, példaként tekinthetünk rá, különösen, ami a nevelést illeti.

– A társadalom ugyan hajlamos megfeledkezni róla, de az apáknak is rendkívül fontos szerepe van a nevelésben. Apai nevelés nélkül a gyermek élete olyan, mint a homokra épített ház – mondta *Tracsek Oszkár*. Kiemelte, Szent József példája álljon előttünk, neveljük gyermekeinket olyan szeretettel, ahogy ő tette ezt Jézussal.

A megyében szolgáló szerzeteseket ünnepelték

Gyertyaszentelést és körmenetet tartottak a dómban *Gyertyaszentelő Boldogasszony* ünnepén. Az ünne-

JUHÁSZ GYULA

Az utolsó vacsora

*János a Mester nagy szívén pihen,
E tiszta szívén, e csöndes szívén
Pihen, de lelke a holnapra gondol
S fiatal arca felhős lesz a gondtól.*

*Mély hallgatás virraszt az asztalon.
Az olajfák felől a fuvalom
Hűsen, szomorún a szobába téved,
Be fáj ma a szél, az éj és az élet!*

*Tamás révedve néz a mécsvilágra,
Péter zokog és árvább, mint az árva,
Judas se szól, csak apró szeme villan,
Remegve érzi: az ő órája itt van!*

*Csak egy nyugodt. Nagy, sötétkék szemében
Mély tengerek derűs békéje él benn.
Az ajka asztali áldást rebeg
S megszegi az utolsó kenyeret!*

